

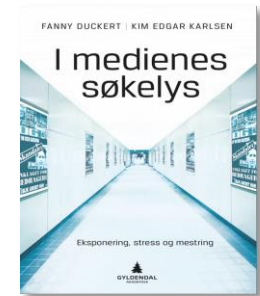
FANNY DUCKERT | KIM EDGAR KARLSEN

I mediernes søkelys

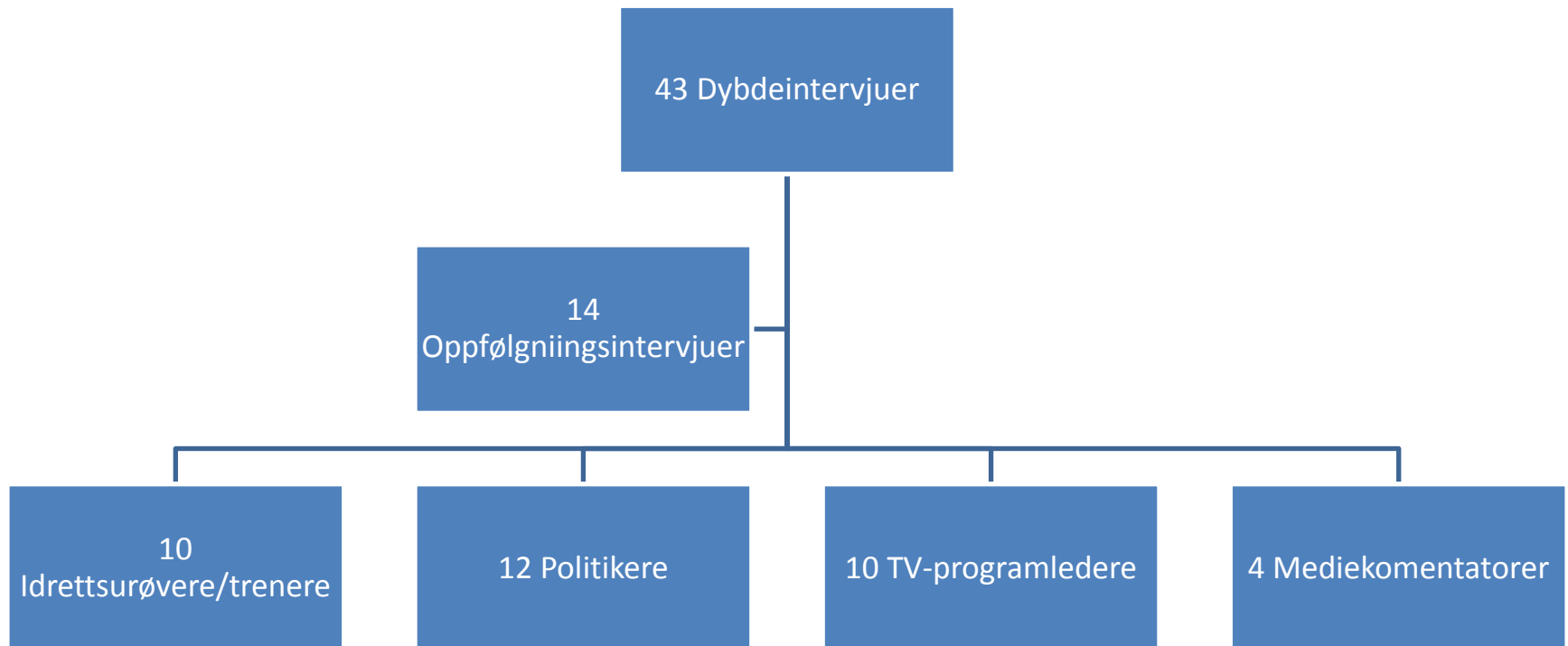
Eksposering, stress og mestring

GYLDENDAL
AKADEMISK

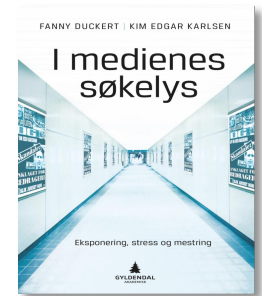

sykologisk

Prosjektet

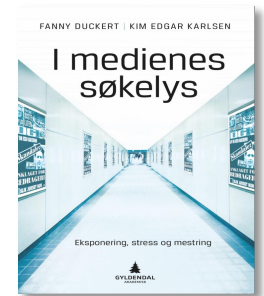

Rekruttering

- Minst 10 negative medieoppslag
- Over mer enn en uke
- Der de selv var omtalt i oppslagene
- Omtalen var i sammenheng med deres yrke eller virke
- De var ikke straffedømt i forbindelse med saken på intervju tidspunktet

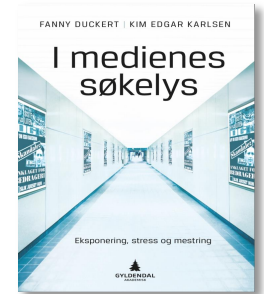
Basisutvalget

- N=43
- 27 menn og 16 kvinner
- Godt voksne (75% over 40 år)
- Velutdannede (85% høyere utdanning)
- Overvekt av personer i ledende og selvstendige stillinger

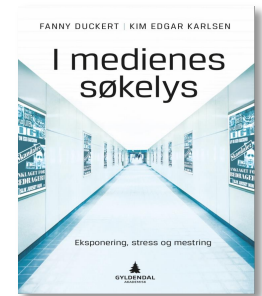

Omfang av eksponering

- Majoriteten av sakene varte mellom 6 og 12 måneder
- Ca. 80% dekket i riksmmedia
- Mer enn halvparten hadde over 100 oppslag

Type omtale

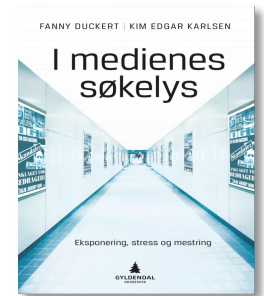
- Avsløringer, skandaler, anklager
  - Kontroversielle lederbeslutninger/inhabilitet
  - Konflikter og maktkamper
  - Upassende atferd/seksuelle overgrep
  - Feil, mangler, inkompetanse
  - Dårlige prestasjoner/mislykkethet
  - Korrupsjon og vinning
  - Lovbrudd

Faser i samspillet med pressen

- Møtene med journalistene
- Ventetiden før oppslag
- Selve oppslagene
- Møtene med verden etterpå

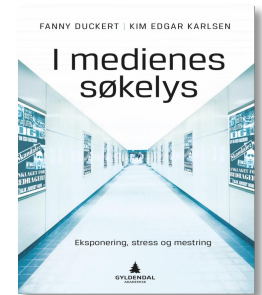
Møter med journalister

- Omfang
- Uvisshet
- Invadering av intimsfæren
- En relasjon uten tillit

”Det massive oppbudet er jo nærmest sånn surrealistisk. Altså, du har hatt et møte og så er det 30 journalister når du kommer ut, som står med kamera og blitzlamper og intervjuer deg på direkten, akkurat som du har sett på TV”.

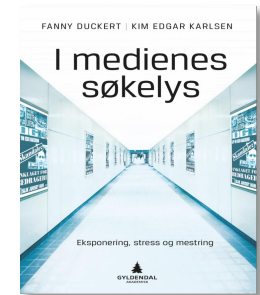
Ventetiden før oppslag

- Kontrolltap
- Frykt og bekymring
- Søvnforstyrrelser
- Konsentrasjonsproblemer

”Mange ganger så vet du at det kommer noe, men du vet ikke hva som kommer. Og i og med at du ikke vet hva som kommer, så vet du heller ikke hva du skal forberede deg på, annet enn at du skal forberede deg på det verste.»

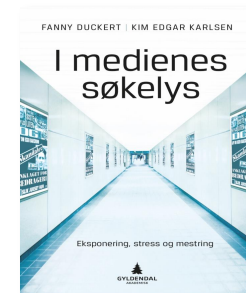
Eksposering for oppslag

- Vinklinger
  - Bruk av kilder
  - Ledere/kommentarer
  - Personlige egenskaper
- Virkemidler
  - Forsider
  - Overskrifter
  - Bilder
  - Ingresser
  - Nettmedia

Kontrolltap og krenkelse

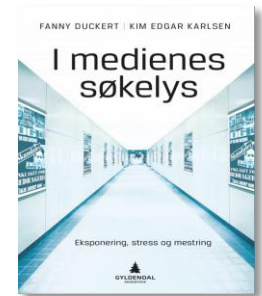

«Når man utelukkende blir fremstilt på en så veldig, veldig negativ måte, så får man jo lyst til å gå og gjemme seg. Og jeg har en spesiell avmaktsfølelse overfor journalister, fordi at det er så vanskelig å få korrigert det. De skriver egentlig bare hva de vil og det er ikke mulig å få rettet eller reversert det. Det bare står der, og da står det der. Og hvis det blir motbevist så går man bare videre. Det kommer aldri på trykk».

«Jeg følte meg helt forsvarsløs. Jeg kunne ikke svare på alt det de skrev om meg. Jeg kunne ikke si: «Jeg dementerer, jeg er ikke sånn!» Jeg var kastet ut til ulvene. Jeg var ikke noe menneske, jeg var en sak.»

«Jeg mistet anerkjennelse, respekt og troverdighet . Det var livsfarlig for min posisjon at det ble reist tvil om min integritet – og så ble jeg fremstilt med totalt negativ vinkling, mens jeg var totalt maktesløs.»

Å møte verden etterpå

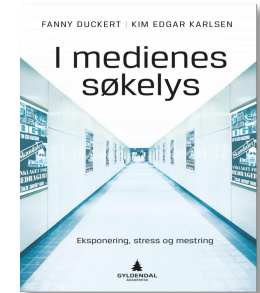

- Skam og beredskap
- Unngåelse
- Støtte

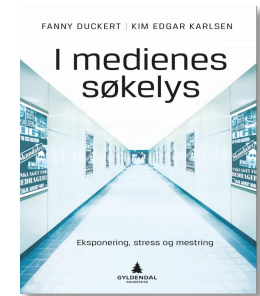
Helseplager og symptomer

- **Sterk belastning: 26**
  - *Syv ble sykemeldt*
  - *Fem oppga selvmordstanker*
  - *Søvnvansker*
  - *Bekymring og grubling*
  - *Angstsymptomer*
  - *Psykosomatiske plager*
  - *Utmattelse*
- **Moderat belastning: 17**
  - *Ingen sykemeldt*
  - *Mindre symptomplager*
  - *Søvnvansker*
  - *Grubling*
  - *Mer slitne enn vanlig*

Sosiale medier

- Individualisering av redaktøransvaret
- Lav publiserings terskel
- Mulighet for å nå fram med eget budskap
- Interaksjoner med massemedier
- Hets og trakassering
- Sosial gapestokk og utfrysning
- Men også støtte og solidaritet

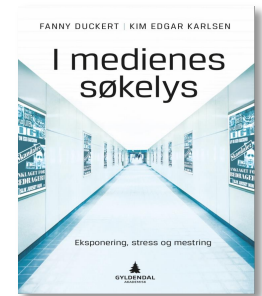

Omfang og type trusler (Enjorals & al. 2014)

- Ca. 1/3 av dem som ytrer seg i offentligheten møtes med trusler og trakassering
- Menn opplever i større grad rene trusler
- Kvinner får i større grad sjikane rettet mot kjønn og utseende
- Minoritetsbefolkningen får i større grad sjikane rettet mot religiøs oppfatning, hudfarge og nasjonalitet
- Verst har unge kvinner med minoritetsbakgrunn det.

Sentrale forskjeller I vårt hovedmateriale

Sterkt belastet (N=26)

- Ensidighet og omfang
- Sterke angrep på viktige opplevde personlige egenskaper/verdier
- Tatt ut av jobb/sviktet av jobben
- Jobbidentitet truet
- Opplevelse av maktesløshet

Moderat belastet (N=17)

- Kritikken gikk på profesjonell rolle
- Støtte fra jobben
- Adekvat støtteapparat rundt seg
- Fikk noe gehør for egne perspektiver

- *«Som leder har du et samfunnsansvar og det er viktig at du er med i den offentlige debatt. Alle samfunnsaktører bør bruke pressen for å formidle hvor de er og hva de står for. Dette er viktig for samfunnet.»* Jens Ulltveit-Moe

Nyttige medie-erfaringer fra våre deltakere

- Som leder har du et samfunnsansvar
- Medieeksponering er en egen sjanger med egne metoder og normer.
- Bruk de muligheter du har for kontroll og vær bevisst medienes mulighet til å manipulere med bildebruk, overskrifter og ingresser.
- Sikre at du har faglig belegg for det du uttaler.
- Ikke vær redd for å si at dette har du ikke greie på/kan ikke gi svar på.
- Ikke ha for mange budskap av gangen.
- Ikke betenk deg på å omformulere håpløse spørsmål før du svarer.
- Bruk tilsvarsretten din!
- Trening gjør mester. Gjør ikke så mye å tabbe seg ut i en situasjon. Dette er fort glemt. Hele verden ser ikke på deg!

Bestilling av bok:

- Send sms til: 2030.
- Kodeord: Søkelys
- Boken sendes portofritt med faktura: kr.399,-

